

Povinné roušky jako symbol diktatury hlouposti

- Redakce CZ24 News | 6. května 2020

ČESKO: Proti tomuto patetickému kýči musíme postavit obranu kritického rozumu.

Na samém počátku koronavirové krize označil profesor Milan Knížák roušky za náhubky, jaké nosí psi. Po nich nám vláda může rovnou nasadit vodící řemeny. Tehdy to asi znělo přepjatě. Ale byl v tom skoro prorocký instinkt.

Plošné nošení roušek všude na veřejnosti na základě striktního vládního nařízení přerostlo v nedůstojnou frašku. Užitečnost roušek v konkrétních situacích tím přitom nijak nesnižujeme. Jejich nedůstojnost tkví ale ve velmi přehnaném nařízení, které musí podle vlády lidé dodržovat, i když jsou jim roušky naprosto bez užitku.

Když na Radiu Z bývalý ministr vnitra Ivan Langer ostře odsoudil povinné nošení roušek, znělo to bohužel již celkem přiměřeně. Langer parafrázoval Reaganův projev o Berlínské zdi a pravil, že by dnes v roli poslance vystoupil na parlamentní tribunu a zvolal by: „Pane Babiši, strhněme si už ty roušky! Jde už jen o náhubky a roubíky.“

Můj vztah k rouškám prošel vývojem. Na počátku krize, tedy po polovině března, jsem roušky nezpochybňoval. Člověk přesně netušil, jak se bude epidemie vyvíjet a jaké s sebou nese reálné riziko. Po dvou či třech týdnech ale začalo být jasné, že se česká zkušenost s novým druhem koronaviru bude odvíjet diametrálně odlišně od italské či španělské zkušenosti.

Čechy mají jiné sociální, geografické i přírodní podmínky. Včasná karanténa měla jistě smysl, ale nikdo netuší, jak tento smysl kvantifikovat. Bylo by u nás třeba stejně případů jako v Rakousku? Nebo bychom měli úmrtnost vysokou jako v Belgii? Lze téměř s jistotou říci, že ne. Plyne to kupříkladu ze srovnání s jinými zeměmi a regiony, jež mají kvůli své odlehlosti od epicenter kosmopolitní civilizace nižší míru zásahu nákazou a nebo mají kvůli podobným přírodním a sociálním podmínkám nižší smrtnost.

Označit českou vládu za vítěze nad koronavirem a zářný příklad pro jiné státy může proto jenom člověk, který pro tuto vládu pracuje, slouží jí ze zistných důvodů anebo postrádá samostatný úsudek a je snadnou obětí vládní propagandy.

Dnes, kdy chválabohu epidemie zřetelně ustupuje, můžeme už bilancovat škody. Vedle neštěstí v rodinách, jimž v souvislosti s epidemií někdo zemřel, tu máme obrovské ekonomické škody, které nesou konkrétní lidé, rodiny a firmy kvůli přemrštěné karanténě.

A pak tu jsou také velmi značné škody ve společenském a politickém mechanismu, jež jsou důsledkem devastujícího vlivu státní buzerace, zneužívání moci, nastolování bezduchých příkazů a široké společenské akceptace vyslovených nesmyslů. K nim patří souběžné otevření obřích hobbymarketů při uzavření vesnických kostelů či drobných provozoven.

Povinné nošení roušek i na zcela nesmyslných místech a zjevně neústavní zákaz vycestovat ze země patří k těmto morálním škodám na duši národa, jejichž důsledkem je skryté obnovování autoritářské podoby státu, v němž není úkolem jednotlivce samostatně myslet, ale jenom poslouchat. Je to nové a děsivé vítězství komunistické doktríny o tom, že

rozhodnutí státu nepodléhají veřejné kontrole a kritické diskuzi.

Dobře si uvědomuji, jaké reakce tu způsobí, když na sociálních sítích člověk zneváží nošení roušek. Vždyť je to téměř národní svátost, symbol naší solidarity a vzájemnosti! A také kulturní nadřazenosti nad západními národy. Jako by člověk slyšel v ozvěně Hej, Slované...

Proti tomuto patetickému kýči musíme postavit obranu kritického rozumu. Nikdy nechodíme do sauny ve svetru, a není to přitom žádné znevážení smyslu svetrů. Není také znevážením racionální ochrany, a tedy i roušek, když si je budeme brát jen tam, kde mají smysl.

Podle mnoha expertů mají roušky smysl v uzavřených veřejných prostorách a v prostředcích veřejné dopravy. Je zřejmé, že na frekventovaném náměstí už mají menší smysl, ale dejme tomu, že ho mají. Na běžné ulici už roušky smysl postrádají a v parku jsou absurdní. Na poli a v lese jsou pak už jen projevem kolektivního šílenství či lépe řečeno státem organizovaného tmářství.

Lidská důstojnost a hodnota individuální svobody úzce souvisí s tím, že stát nesmí nikoho nutit k nesmyslnému a neadekvátnímu chování. Bačkory mohou sice sám od sebe nosit do lesa nebo na pole, ale stát mě k tomu nesmí nikdy nutit nějakým dekretem.

Svobodní lidé jistě mohou sami od sebe nosit roušky třeba všude. Ale nesmí jít o nadekretovanou plošnou povinnost, protože tím vláda zjevně překračuje své kompetence, jež se i v nouzovém stavu omezují jen na restrikce doložitelně nutné. A zejména tím ohrožuje étos demokratické společnosti.

Popření lidské důstojnosti občanů nepřiměřenými příkazy vlády v sobě nese obrovské riziko návyku společnosti na nadřazenost svévolného státu. Přitom v demokracii platí, že nám nikdy nesmí být nadřazená žádná svévole, nýbrž pouze rozumná pravidla a zákony, jejichž smysl a prospěšnost jsou očividné a doložitelné.

Samotným smyslem demokracie je také otevřená a Ústavou chráněná možnost podrobit vládní příkazy veřejné debatě a kritice. Kritická diskuze otevírá průchod možnosti objektivního posuzování věcí. Stát či vláda totiž nejsou instancí objektivity a rozumu. A dokonce takovou instancí objektivity a rozumu není ani nějaká většina respondentů průzkumu. Pro racionální lidi jsou podstatná fakta a argumenty. Doložitelným úspěchem české společnosti, konkrétně českých zdravotníků i expertů, je kupříkladu masívní testování, jež se podařilo přes potíže rozběhnout a které umožňuje podchytit nákazu a postupně poznat její pravý rozsah.

Povinné plošné nošení roušek není projevem nějaké české zodpovědnosti a vzájemnosti, nýbrž jen státního dirigismu, všeobecného strachu a následné poslušnosti, jež brání rozlišovat účinné a přiměřené chování od nepřiměřeného. A také snahou vtisknout státu a vládnoucí garnituře veškerou moc nad jednotlivcem.

Nyní je hlavním veřejným českým zájmem, aby stát zrušil nepřiměřené příkazy, pomohl poškozeným a dal společnosti možnost se znovu nadechnout. Roušky lze rehabilitovat od pověsti náhubků a roubíků jedině tím, že bude příslušné vládní opatření adekvátní rozdílným situacím, nebude plošné a lidé opět převezmou zodpovědnost do svých vlastních rukou. Pak budeme mít teprve znovu prostor pro ohleduplnost i solidaritu.